

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПІДПИСАННЯ УМОВИ 44 ДЕРЖАВ ДЛЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ СВІТУ

ВАШІНГТОН. — Представники 44 держав зібралися у Східній Кімнаті Білого Дому для підписання документу, яким уперше ці держави, що представляють 80 відсотків населення світу, зобов'язуються до спільної акції в справі реабілітації країн, об'являючи війною. Представники йшли в азбучнім порядку держав до кінця довгого столу, де сидів президент Рузвельт. Кожен з підписуючих зложив Рузвельтові поцілунок, стиснув йому руку, по тім відступився, взяв перо і положив свій підпис. Після церемонії президент виголосив промову передану по радіо з висловом радості, що представники 44 держав стають до кооперації для відбудови знищеного світу.

ПРИГОТУВАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ДО СТІЧІ ЗО СТАЛІНОМ.

ВАШІНГТОН. — Після прибуття секретаря стейту Кордела Гола до Вашингтону і складення звіту перед президентом Рузвельтом, президент може колинебудь вибратися в дорогу на тайну стрічку до Сталіна та Чорчіла. Різні знаки вказують на таку можливість. Коли президент проголосив свою радість з вислуду московської конференції 29 жовтня, то, на думку людей познайомих з перебігом нарад, вже тоді була запевнена стрічка Рузвельта до Сталіна. Тепер ще інші признаки вказують, що така стрічка недалека. У Білому Домі п'явилися визначні особи, яких довгий час не було вважувати у Вашингтоні, а представники транспортних компаній появляються в Білому Домі для викінчення якихсь плянів важкої подорожі. Знамениті для цієї справи є вчорашній вислів прем'єра Вінстона Чорчіла в Лондоні, що „можливе, що скорше чи пізніше голови трьох урядів стрінуть разом.“ Факт, що секретар Гол се затримувався по дорозі в Лондоні в часі повороту до Вашингтону, що це було несподіване, коли голови держав мають зіхатися на конференцію.

ЗАЛІЗНИЧІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ПІДВИШКУ ПЛАТНІ СЛУЖБОВИКАМ.

ВАШІНГТОН. — На засіданні сенатської комісії для міжстейтової торгівлі промовляв Джейкоб Аронсон, віцепрезидент залізничної Нью Йорк Сентрал Рейлрод. Він домагався, щоб уряд признав за важну угоду залізничних підприємств, заключену з залізничними юніями 7. серпня і в той спосіб недопустив до страйку залізничників. Джордж Гарман, представник 15 юній залізничних службовиків дав запевнення, що службовики не вийдуть на страйк, заки сенат не ухвалить резолюції, над якою працює саме комісія міжстейтової торгівлі. Начерк резолюції змагає до цього, щоб признати умову, як „доцільне і правосильне наладнання непорозуміння“.

НЕГЕР КОМУНІСТ В НЬЮЙоркській МІСЬКІЙ РАДІ.

НЬЮ ЙОРК. — Завдяки системі пропорціональних виборів до ради міста, діляниця Мангетен буде мати в складі міської репрезентації одного комуніста чорної раси. Є ним Бенджамин Дж. Дейвис. Ведуться даліше обрахунки голосів відданих на пропорціональних балютах і є признаки, що ще другий комуніст, а це Пітер В. Качіоне, дістане теж потрібне число голосів, щоб засідати в міській раді. Усіх радних в Нью Йорку є 17. Поміж ними є тепер 10 демократів, 2 комуністів і 5 республіканців. Демократи не зможуть тепер, як це бувало колись, переперти своїх внесків проти волі посадника Ля Гвардії.

БУДУТЬ ВИРОБЛЯТИ ГАЗОЛІНУ З УГЛЯ.

ВАШІНГТОН. — Сенат прийняв законопроект для будови фабрики для пробного виробу газоліну з угля, признаючи на цю ціль з федеральних фондів \$30,000,000. Сенатор О'Магоні з Вайомінг, який поставив відповідний внесок, доводив, що Америка має припасів земного олію ледви на 20 літ, отже заздалегідь треба на таку недостачу приготувитися та знайти синтетичну газоліну у заступстві. Зате Америка має 51.9 відсотків світової продукції угля, а це повинно вистарчити і на експерименти для добування штучної газоліни.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ НАСМЕЦЬ ЗАСУДЖЕННЯ ЗА ШПИГУНСТВО.

НЬЮ ЙОРК. — У федеральному окружному суді покінчився процес проти громадянина південно-американської републики Колумбія, Роберта Лянаса Валесілі, за те, що він переслав витяжки з газет для вжитку німецького бюро в Південній Америці. Суддя засудив обвинуваченого на 10 літ тюрми, а описав наказав, щоб протоколи судові переслати для вжитку департаменту стейту у Вашингтоні. При цій нагоді суддя сказав, що протоколи припадуться федеральному урядові для прослідження діяльності інших федеральних наємців, які не повинні бути на службі уряду.

Московська Деклярація написана у Вашингтоні

ВАШІНГТОН. — Тепер уже провірено, що текст Московської Деклярації був складений і написаний в департаменті стейту заздалегідь, заки секретар Гол виїхав до Москви на Конференцію. Щоби написати текст цієї історичної деклярації, створено в департаменті стейту аж дві комісії ще перед роком. Обі комісії відбували окремо свої засідання, а описки складилися разом для дискусії кожного слова. У деяких засіданнях брав участь секретар Гол, але переважно ім проводив підсекретар стейту Семмер Велес. Було загалом 8 начерків цієї резолюції. Одну по другій зужувано, поки не дійшло до останньої редакції, дня 26. червня, 1943. р. Але й ця редакція не обіймала деяких слів, щоб не заскочити советського прем'єра Сталіна якоюсь несподіванкою. Так напр. не було в тексті приготованої деклярації слова „мирюлюбних держав“, хоч це слово мав на душі секретар Гол, і нема сумніву, що він його вставив у Москві, коли була нагода. У Московській Деклярації переставлено деякі точки, але в засаді прийнято начерк, написаний у Вашингтоні. Так звана „точка шеста“ деклярації не могла бути написана в Америці, бо заходила об'ява, що Росія схоче наїхати на європейські краї після покінчення війни. Ї додано аж у Москві і там сказало, що ніяка держава не уживе своїх збройних сил до наїзду на суспіль держави без порозуміння з усіма, котрі підписали деклярацію. Таксамо у деклярації була передбачена участь Китаю на конференції, хоч про не ніхто не розголошував.

ЯПОНИЯ ПЕРЕД КАТАСТРОФОЮ—КАЖЕ НАКС

ВАШІНГТОН. — Секретар флоту Френк Накс відступив від своєї засади осторожности у словах про положення ворога і сьогодні без обиняків сказав, що Японія находиться на передодні катастрофи. Останні її поразки на південні і південно західні Паціфіку вказують, що це не були припадкові поразки, але вислід критичного положення Японії.

КАЖЕ, ЩО РОСІЯ ПІДЕ ВІЙНОЮ ПРОТИ ЯПОНИ

ВІННІПЕГ (Канада). — Воутер Дюранті, який довгий час був кореспондентом Нью Йоркського Таймс-а у Москві, заявив в розмові, що Росія тепер може видати вже війну Японії. Дост вона не мала запевненої допомоги від Аліантів в справі доставки воєнних літаків і тому отягалася. Росії інтерес вимагає побороти японську силу, щоб вона не могла посягати по Сибір, каже Дюранті.

Чорчил передбачує вершок війни в 1944. році

ЛОНДОН. — У своїй промові на бенкеті в честь посадника Лондону британський прем'єр Чорчил назвав співпрацю американців з британцями „щастям будучих поколінь“ та заклинав молоді обох держав до надзвичайних зусиль у 1944. році, котрий буде роком найбільших подій для війни. Він казав, що нема причин сподіватися скорого заломання Німеччини. Гітлер має тепер 400 дивізій війська. Він має поліційну силу, партійну поліцію, котра держить у руках зрештеноване населення Німеччини. Чирчил витав теж московську деклярацію як вислів високих ідеалів Аліантів. Підписання цієї деклярації він уважає доказом, що Росія чується тепер уже певною, що Британія й Америка хочуть бути лояльними союзниками Росії.

ГЕНЕРАЛ ЖІРО ЗРЕЗИГНУВАВ З ФРАНЦУЗЬКОГО КОМІТЕТУ

АЛЖІР. — Генерал Анрі Онуе Жіро зрезигнував з становища віцепрезидента Французького Комітету Національного Визволення. Головним паном комітету є тепер генерал Де Гол, котрий тепер усунув з комітету всіх прихильників генерала Жірода, за винятком двох. Кажуть, що генерал Де Гол запросить тепер до Комітету представників комуністичної партії та що Комітет дасть вимагані комуністами запевнення щодо робітничих реформ і ведення війни.

ЛЕБАНОН ДОМАГАЄТЬСЯ НЕГАЙНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ФРАНЦІЇ

КАІРО. — Палата послів Либанонської Републики постановила всіми голосами прийняти посылів зажадати негайного проголошення повної незалежності Републики від Франції. Французька влада відповіла на це домагання зарядженням гострої цензури. Вона запевняє світ, що в Сирії тепер порядок і спокій, але всі знають, що там ситуація дуже напружена й немає порядку.

Справа незалежності Либанону ставить перед світ рубом питання мандатів.

ПОМЕР ВЕЛИКИЙ КНЯЗЬ БОРИС

ЛОНДОН. — Париське радіо подало вістку про смерть великого князя Бориса Романова, кузина останнього царя Росії Миколи Другого. В 1917. році його арештовано за змову поводити на російський престол великого князя Миколу. Підчас большевицької революції втік був до Італії. Від тоді тін усе відмовлявся від політичних намірів, хоча його за такі часто пошуджували.

І ТАМ БИЛИСЯ ПРОТИ НАЦИСТІВ. Цивільні й воїки у Неаполі віддають почесність жертвам громадянської війни в Італії. В цьому пожежорі поховано тіла 20 хлопців, що згинули в боротьбі проти німців. Багатьох з них воювало проти німців через три дії.

ВОРОГ ВИСАДЖУЄ ВІЙСЬКА НА БУГЕНВИЛ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦІФІКУ. — На острові Бугенвілі розгорілася завзята битва, бо ворог висадив кількості воєнків на підкріплення своїх позицій на північ від позиції, зайнятої недавно американцями. Американські літаки вдарили по ворожих баржах, що перевозили війська, і затопили кілька з них. Команда американських моряків подає, що вони мають цілу ситуацію в своїх руках. Вони заатакували висаджені військові літаками й повзми.

Японське радіо хвалиться, що японці затопили коло Соломонських островів три американські воєнні кораблі. Аліантська квартира тих втрат не потверджує.

ВОСЬМА АРМІЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ДО „ЗИМОВОЇ ЛІНІЇ“ ВОРОГА.

АЛЖІР. — Бритійська восьма армія далі натискає на вороже ліве крило на Адриатійським морю й опанувала заняттям Торіно і Поліетя над південним берегом ріки Сангро.

На другому збочу Апенінських гір, де оперує американська пята армія, почалися наново зливні дощі, які здержують розвій операцій на більшу скалю. Далі в середині краю, коло Венаффа, дається відчувати скріплена сила ворожого артилерії.

З тих укріплень та з голосів німецьких бранців можна догадуватися, що німці завзялися боронити доступу до Риму за всяку ціну, приписуючи посідання його видно велике військове й психологічне значіння.

„Літаючі фортеці“ вдарили по північно-італійському місті Турині. Зняті після бомбардування світліни показують, що підчас бомбардування знищено промислові підприємства й фабрики не будуть могли працювати „довгий час“.

ПАРТИЗАНКА НА БАЛКАНІ

ЛОНДОН. — Німці кинули поважні сили проти югославської армії генерала Михайловича задумуючи, як каже цей, заткати його війська на вузькій території в західній Сербії. Михайлович воює проти злучених сил німців, усташів, хорватів і болгар.

З Туреччини приходять вісти, що 4,000 болгарських партизанів воює тепер проти німців у болгарських горах коло Старої Затори. Партизани повідомили болгарський уряд у Софії, що вони будуть воювати проти німців так довго, поки в Болгарії не повстане новий уряд, який зирне з німцями. Ці партизани це симпатичні Росії.

До Каїра приходять вісти, що грецькі воїки ще воюють проти німецьких окупантів Греції.

Партизани генерала „Тіта“ Броза подають, що вони воюють з німцями в околиці Сараева та що німці дістають поважні посилення, завдяки яким вони вже успіли викинути партизанів з недавно ними занятого міста Віскоко.

До Туреччини перекаралися вісти з Софії, що на болгарських побережжя Чорномор'я висаджено недавно російських парашутистів і морської війська.

З Будапешту доносять, що німці поставили італійські провінції Трієст, Істрію й Горицу під німецьку цивільну адміністрацію.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПРОБУЄ ПІМАТИ НІМЦІВ У ПАСТКУ.

ЛОНДОН. — Червона армія захопила від німців 80 місцевостей у північній Україні та повела наступ в напрямі важного залізничного вузла Коростеня, а рівночасно збільшила загрозу піймати коло Румунії у пастку німців, що добуваються зо скруту ріки Дніпра.

На полудневий захід від Києва занято Германівку, в котрій околиці вбито 1,000 німців. В околиці Фастова советські війська заняли 50 проти-летничих гармат, 22 полевих гармат, 60 мотоциклів, 9 залізничних поїздів, повних воєнних припасів, 15 льокомотивів й великі припаси газоліни.

Московський комунікат говорить про завзяті бої за Керч на Криму. Сюди вже прийшли донесення, що Керч занятий червоною армією. Московський комунікат каже теж, що советські воєнні кораблі на Чорному морю затопили ворожий транспорт на 3,000 тон.

ГЕНЕРАЛ АЙЗЕНГОВЕР НАТЯКУЄ, ЩО ЦЕ НІМЦІ БОМБАРДУВАЛИ ВАТИКАН.

ВАШІНГТОН. — Департамент стейту подав до публічного відома, що на основі докладного звіту генерала Айзенговера, головного аліантського команданта над Середземним морем, літак, що бомбардував Ватикан уночі 5. листопаду, не був аліантський.

Генерал подав догад, що це певно німці вистали цей літак, аби дискредитувати Аліантів.

Рік іміграційної і натуралізаційної обелуги

Черговий звіт Ірла Дж. Гарисона, комішнера іміграції і натуралізації при департаменті справедливості, виказує, що рік від липня 1942. р. до кінця червня 1943. був одним з найбільш діяльних років його відділу.

на фармах, при зборі бавовни та підчас жнив. Не менше праці мало бюро з властивою, постійною, іміграцією. У згаданому фискальному році до Америки було допущено усього 23,725 імігрантів, себто чужинців, яким дозволено прибути на постійний побут.

СОЛОМОНСЬКІ ОСТРОВИ, сцена останніх боїв американців проти японців.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Українські жінки при праці.

До рухливіших українських жіночих товариств в Нью Йорку належить Товариство Несення Негайної Помочі Нещасним, що ьокується під ч. 423 Іст 9-та вулиця, яке є одночасно Продукційним Відділом Американського Червоного Хреста.

Як Відділ Продукційний А-мер. Черв. Хреста, члени його посвячують решту свого вільного часу на приготування бандажів для ранених воївків, на шиття вського біля для доглядачок хорих, різнородних мішочків на ліки, суконок для дітей-сиріт, гачкування вовняних светрів і т. п.

на цю ціль, члени одержали від заряду А-мер. Чер. Хреста відповідні відзначення з належним признанням в журналах та публікаціях цієї гуманітарної установи.

Похід збереться на 9. вулиці між Еваніям А і Першою, вирушить в дорогу точно в годині 1.30 по обіді і буде йти 2. Евією до 14. вулиці, до Евіні Бі, до 7. вулиці, до Евіні А, і до пам'ятника в парку. Ціла

церемонія закінчиться до години 4. пополудні. Це американсько-українське свято влаштовано на те, аби показати світові, що ми американські українці не словами, а ділами помагаємо нашій прибраній Батьківщині у вигранню війни.

НАЙШЛИ БОМБИ МІЖ ІНТЕРНОВАНИМИ ЯПОНЦЬМИ. ТЮЛЛЕРІК (Каліфорнія). Частинна чистка тугешніх бараків, у яких приміщені інтерновані японці, видала несподівані вислідні. Найдено в бараках ближче неподану кількість зброї. Між нею є бомби домашнього виробу і сотки ножів.

AMERICAN HEROES BY LEFF. Scouting on foot in Tunisia, Pfc. Charles H. Evans was captured by 30 Italian infantrymen and marched to the rear. A bayonet at his back, Evans whirled, disarmed his guard, and escaped.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УКРАЇНСЬКИЙ ПРОДУКЦІЙНИЙ ВІДДІЛ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА, що ьокується п. ч. 423 Іст 9-та вулиця в Нью Йорку, має шану запросити всіх українців до участі у СВЯТОЧНОМУ ПОХОДІ І ЦЕРЕМОНІЇ

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! СТАРАНИМ БРАТСТВА СВ. ВОЛОДИМИРА при Учр. Прав. Церкві, 334 Іст 14-та вулиця, Театральний Гурток „ПРОМІНЬ“ відограє представлення „ЯКІ ХОРІ, ТАКІ ДОКТОРИ“

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР! ЗАХОДОМ П'ЯТОГО ВІДДІЛУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ відбудеться ДВАЦЯТЬЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ЗАЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

УВАГА! УКРАЇНЦІ В НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦЯХ! УВАГА! ОРГАНІЗАЦІЯ РОДИЧІВ Американсько-Українських Воївків і Воївчок у Нью Йорку

Заграницна політика „щитом держави,,

Докінчення з сторони 2-гої) ке: одинокий модерний сухопутний шлях до Аляски веде через Канаду, а короткі повітряні шляхи до Європи і Азії теж ведуть через Канаду.

позичку. Це повинен знати американський народ і цілий світ. Себто знати те, що ось така є американська заграницна політика.

Отже виходить, що географія і історія роблять Злучені Держави і Велику Британію — союзниками. Отсе, каже Липмен, треба отверто собі сказати, не зважаючи на ніяку о-

а Совети глядять на Америку як „капіталістичну, імперіалістичну державу“. Та проте, лише Липмен, так є, що Злучені Держави і Росія завжди підірали себе в критичних моментах.

Зокрема згадує він за попередня в часі Горожанської Війни, коли то цар заявив, що вдержання Злучених Держав є для Росії кончеючим вимогою, вислаючи зарозом російську флоту до Нью Йорку і Сан Франциско.

Отже якіб не були між ними різниці, вони завжди були досі проти того, щоби на-рушувати суцільність їхньої території. Заходить тепер тільки питання, чи Росія не схоче поширити по цій війні своїх впливів на захід Європи, себто на ті краї — від Скандинавії до Еспанії — що їх незалежність є кончеючим потрібна на-те, щоби не були zagrożені британсько-американські інтереси на Атлантику.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАГОПИС „СВОБОДА“ Купуйте воєнні бонди

ПІДВИШКА ЦІНИ ІЗДИ У ВАЖНІМ ЦЕНТРІ.

ВАШІНГТОН. — Залізниця Гудсон енд Мангетсен дістала дозвіл підняти ціну ізди з Нью Йорку похід ріку Гудсон з 8 центів на 10 центів з тим, що 11 значків можна буде продавати за доларя.

